

Výkon regionálních funkcí – Jihočeský kraj – 2024

1. Výchozí stav

Regionální funkce pro knihovny v Jihočeském kraji jsou poskytovány na základě Zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), programu Podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky od roku 2002. Poskytování regionálních funkcí navazuje na dřívější metodickou práci krajské a okresních knihoven. Dotaci na výkon regionálních funkcí poskytuje od roku 2005 Jihočeský kraj jako zřizovatel Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích. V roce 2024 byla poskytnuta ve výši 19 milionů korun a rozdělena pro krajskou a pověřené knihovny podle počtu obsluhovaných knihoven a počtu obyvatel v regionech. Základní úkol knihoven poskytujících regionální funkce knihovnám v Jihočeském kraji je pomoc menším knihovnám v kraji tak, aby se vyrovnal rozdíl mezi poskytovanými službami ve větších i menších knihovnách, aby návštěvníci i v malých knihovnách našli informace, které potřebují a pomocí vzájemných kontaktů se rozšiřovaly služby knihoven, zlepšila komunikace s pověřenými knihovnami, budovaly se zajímavé výměnné fondy, díky kterým se dostanou nové knihy i do knihoven malých obcí, které nemají zdroje na doplňování fondů svých knihoven.

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích poskytuje krajské regionální funkce a všechny regionální funkce pro region České Budějovice. Na základě smluv pověřuje devět základních knihoven výkonem regionálních funkcí pro jejich regiony.

Síť knihoven pro rok 2024 tvoří JVK jako krajská knihovna se 4 pobočkami, 9 pověřených knihoven a jejich 21 poboček, 77 knihoven s profesionálním knihovníkem, tj. knihovníkem, jehož pracovní úvazek je vyšší než 15 hodin týdně, a 429 knihovny s neprofesionálním knihovníkem, tj. knihovníkem, jehož úvazek je nižší než 15 hodin týdně. Tyto knihovny mají celkem 80 poboček.

Sít' knihoven k 1.1.2024 v Jihočeském kraji podle statistických výkazů:

Jihočeský kraj	Krajská a pověřené regionálními funkcemi	Profi	Neprofi	CELKEM	Krajská a pověřené regionálními funkcemi	Profi	Neprofi	CELKEM
České Budějovice	1	17	90	108	4	7	19	30
Český Krumlov	1	10	30	41	2	5	3	10
Dačice	1	0	17	18	5	0	4	9
Jindřichův Hradec	1	10	50	61	1	1	4	6
Milevsko	1	2	16	19	1	1	2	4
Písek	1	6	45	52	2	5	4	11
Prachatice	1	10	39	50	0	0	0	0
Strakonice	1	9	67	77	3	0	1	4
Tábor	1	13	63	77	4	10	12	26
Třeboň	1	0	12	13	3	0	2	5
CELKEM	10	77	429	516	25	29	51	105

2.Hodnocení výkonu regionálních funkcí

Regionální funkce na úrovni celého kraje

1.Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány a rozborů.

Krajská knihovna poskytuje konzultace především pověřeným knihovnám a jejich zřizovatelům, dalším základním knihovnám kraje a jiným subjektům, spolupracuje s Národní knihovnou ČR a Ministerstvem kultury ČR.

V roce 2024 bylo poskytnuto 221 konzultací (v roce 2023 177), uskutečněno 20 metodických návštěv v knihovnách. Odborné knihovnické konzultace souvisely jako každoročně s běžným provozem knihoven, s pomocí při přípravě žádostí do dotačních programů určených pro knihovny, se vzdělávacími akcemi pro návštěvníky, s rozšiřováním nabídky služeb knihovny o on-line služby, půjčování e-dokumentů, se statistickým vykazováním činnosti, s tvorbou webových stránek knihoven, rekonstrukcí či novým vybavením knihoven apod. Krajská metodička pomáhala v roce 2024 také při připojování knihoven regionu České Budějovice do regionálního knihovnického systému a při revizích knihoven zapojených do ARL REGKS.

Na webové adrese JVK jsou zpřístupněny a pravidelně aktualizovány stránky věnované regionálním funkcím knihoven v kraji https://www.cbvk.cz/pro_knihovny.html. Obdobné informace, nejméně se seznamem knihoven regionu, jsou na webových stránkách všech pověřených knihoven Jihočeského kraje. Prostřednictvím seznamu knihoven Jihočeského kraje jsou k dispozici první informace o všech uvedených knihovnách, ale také přímý odkaz na jejich webové stránky, facebook či do jejich on-line katalogů. Dalším adresářem knihoven je Centrální adresář knihoven, který je provozován od roku 2016 Souborným katalogem ČR, aktualizaci provádí metodičtí pracovníci či pracovníci pověřených knihoven.

Krajská knihovna se také pravidelně zapojuje do nominace knihoven do soutěží Knihovna roku a Městská knihovna roku. V roce 2024 byla krajská metodička členkou komise soutěže Vesnice roku Jihočeského kraje, přihlášeno bylo 14 obcí, které komise musela navštívit a vyhodnotit. Do soutěže Knihovna roku byla nominována Obecní knihovna Vacov.

Od roku 2021 nabízejí všechny pověřené knihovny svým obsluhovaným možnost zapojit se do regionálního automatizovaného knihovního systému a tím zahájit automatizovaný provoz ve svých knihovnách. V roce 2018 zahájila provoz regionálního knihovního systému pro knihovny regionu České Budějovice také Jihočeská vědecká knihovna, v roce 2019 Městská knihovna Třeboň, v roce 2021 Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice. I tím se zvyšuje počet knihoven využívajících automatizovaný knihovní systém. K automatizaci knihoven napomáhá i dotační program VISK3 Ministerstva kultury ČR, který je určen především pro vytváření informačních center veřejných knihoven. Do regionálního knihovního systému je v Jihočeském kraji zapojeno 283 (v roce 2023 to bylo 263 knihoven).

Jihočeská vědecká knihovna vydala v tištěné i elektronické podobě Přehled činnosti veřejných knihoven Jihočeského kraje v roce 2023, který obsahuje statistická data, porovnání činnosti a informace o zajímavých akcích či rekonstrukcích knihoven. Přístupný je na adrese https://www.cbvk.cz/soubory/regionfce/reg_fce/Prehled_cinnosti_2023.pdf.

2. Statistika knihovnických činností.

Krajská knihovna každoročně zpracovává statistiku všech veřejných knihoven Jihočeského kraje podle výkazů KULT(MK) 12-01, zajišťuje metodickou pomoc při získávání dat a zpracování pro pověřené a základní knihovny kraje. Zpracovaných statistických výkazů je více než obsluhovaných knihoven, jsou zahrnuty i výkazy knihoven zrušených, nevidovaných či nepracujících v předchozím roce včetně poboček a souhrnné výkazy za regiony a kraj. Statistika je zpracovávána v elektronické i písemné formě. Zjištěné statistické údaje byly využity pro Přehled činnosti veřejných knihoven Jihočeského kraje v roce 2023. Statistické výkazy jsou také využívány pro hodnocení činnosti knihoven, pro případná doporučení zřizovatelům ohledně rozšíření činnosti, větší podpory knihoven, zvýšení úvazků či rekonstrukce prostor, také pro hodnocení plnění standardů VKIS, které se nově zpracovává také pro Národní knihovnu, či porovnání knihoven pomocí benchmarkingu knihoven.

3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady.

V roce 2024 probíhalo v JVK vzdělávání pro knihovníky především díky Národnímu programu obnovy. V jeho rámci proběhlo 22 školení pro knihovníky, další probíhaly mimo JVK i pro ostatní kulturní organizace kraje. Přehled je k dispozici na adrese: https://www.cbvk.cz/vzdelavani_pracovniku.html. V lednu a únoru byl ve spolupráci s NPI dokončen kurz Pedagogického minima pro knihovníky. Ve spolupráci s Klubem dětských knihoven při jihočeském SKIPu byly uspořádány 2 semináře na téma BookStart a metody dramatické výchovy. Dále proběhlo školení databanky vzdělávacích akcí a pro pracovníky JVK on-line seminář o databázi EBSCO.

JVK uspořádala 3 porady metodiček a 1 poradou ředitelů, při kterých koordinovala výkon regionálních funkcí.

V roce 2024 byl využit pilotní projekt Krajské knihovny F. Bartoše Zlín, e-learningový kurz Minimum obecního knihovníka. Byl zrcadlen pro Jihočeský kraj na adrese: <https://kurzy.knihovna.cz/course/view.php?id=160>, jeho tutorování bylo na metodických. Do kurzu se přihlásilo 41 účastníků, dva pozdě, takže ho nezačali. Z 39 zapojených ho 38 účastníků zdárně dokončilo a získalo certifikát. V organizaci kurzu budeme pokračovat.

4. Tvorba a zpřístupnění regionálního fondu, zpracování regionálních, bibliografických a faktografických databází a poskytování informací.

Součástí JVK je regionální studovna, která poskytuje faktografické, bibliografické a biografické informace o regionu z jedinečného a rozsáhlého fondu knih, periodik a dalších druhů dokumentů. Oddělení vytváří regionální informační databázi osobností, korporací a akcí excerpce z regionálních novin, časopisů a knih. Z databáze osobností vychází také výročí regionálních osobností uveřejňovaná na webových stránkách JVK. Pokračovalo doplňování fotografií k regionálním osobnostem přes portál Obalkyknih.cz, v roce 2024 bylo přidáno cca 250 fotografií.

Pokračuje i digitalizace části regionálního tisku, která zlepšuje dostupnost těchto fondů. Zdigitalizovaná podoba dokumentů je k dispozici v Digitální knihovně JVK na adrese: <http://kramerius.cbvk.cz>.

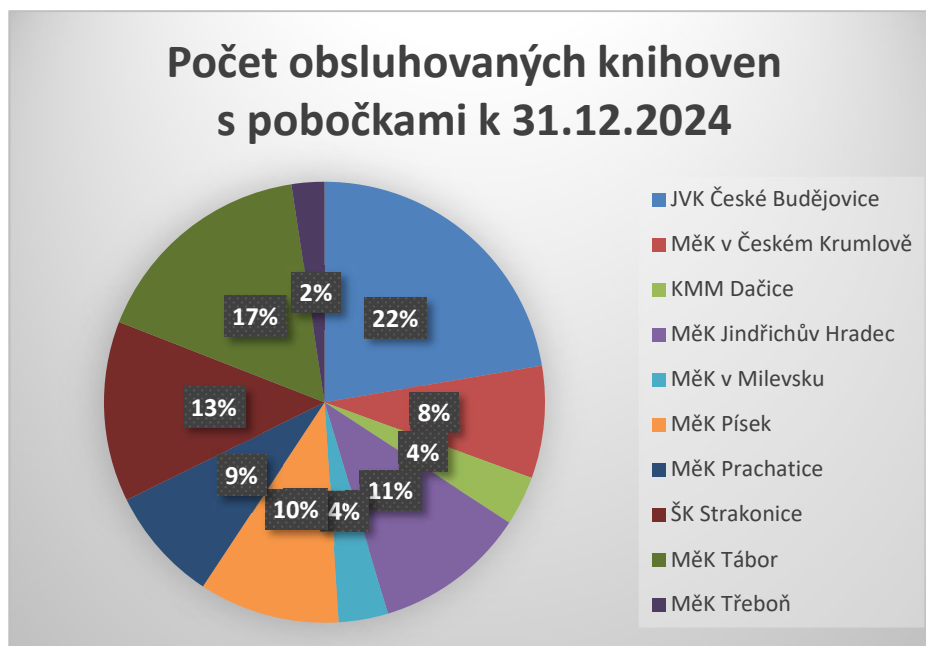
V regionální studovně vznikla a neustále se aktualizuje elektronická publikace Kohoutí kříž : šumavské ozvěny, obsahující v současné době údaje o 2 631 autorech, více než 6 000 ukázek, biografická data, medailony, bibliografické odkazy či 40 000 dokumentů v obrazové příloze (<http://www.khoutikriz.org/>).

Regionální fond je doplňován regionálním povinným výtiskem i dalšími způsoby – nákupem, výměnou apod. Z dotace na regionální funkce bylo v roce 2024 zakoupeno 139 svazků v hodnotě 44 190,90 Kč.

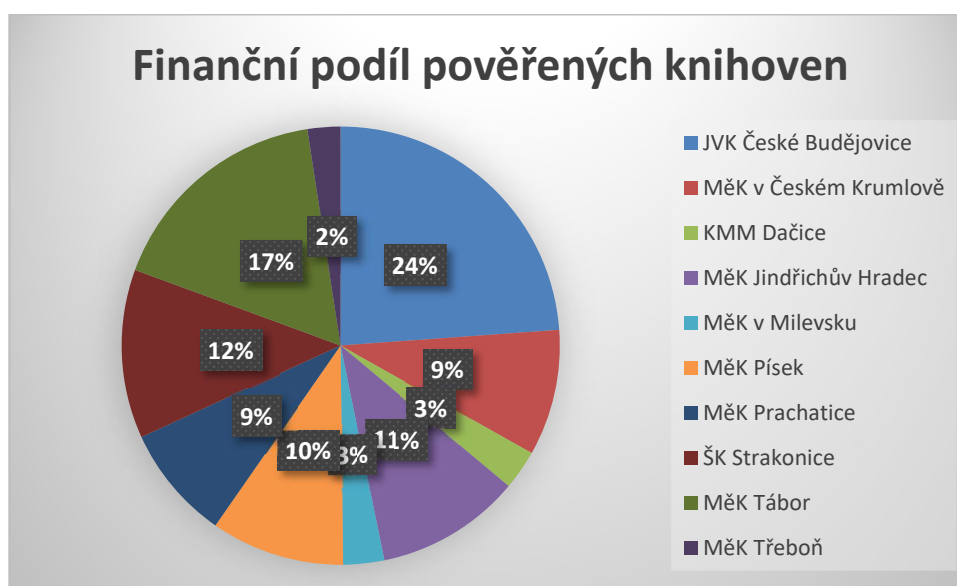
Regionální funkce pověřených knihoven a JVK pro region České Budějovice

JVK a devět pověřených knihoven Jihočeského kraje vykonává regionální funkce v určených regionech. Výkon vychází z Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven. Dotace na regionální funkce poskytovaná Jihočeským krajem umožňuje podporu činnosti všech knihoven kraje, díky ní knihovny fungují v síti a mají větší možnost vzájemné spolupráce a komunikace. Metodický pokyn stanoví standardy výkonů regionálních funkcí, komentář je vyhodnocuje.

Podíl jednotlivých pověřených knihoven na počtu obsluhovaných knihoven:

Finanční podíl jednotlivých pověřených knihoven na dotaci na výkon regionálních funkcí rozdělený podle počtu obsluhovaných knihoven a počtu obyvatel regionů:

Statistické ukazatele výkonu regionálních funkcí jednotlivých pověřených knihoven:

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2024	Počet statistik	Počet konzultací	Počet metodických návštěv	Počet porad	Počet školení	Pomoc při aktualizaci a revizi	Výměnný fond	Přírůstek výměnného fondu	Počet souborů	Počet svazků v nich
JVK České Budějovice	130	147	546	224	2	1	6	85 201	3 627	213	35 653
MěK v Českém Krumlově	48	53	182	201	3	11	16	34 558	2 257	180	14 468
KMM Dačice	21	23	136	43	0	2	6	11 244	484	47	4 639
MěK Jindřichův Hradec	65	69	397	143	3	10	8	27 336	2 699	225	11 630
MěK v Milevsku	21	24	165	35	2	9	7	17 737	496	152	4 399
MěK Písek	60	63	403	97	2	2	4	39 184	2 075	229	13 484
MěK Prachatice	49	53	186	121	2	8	10	29 023	1 743	124	7 996
ŠK Strakonice	77	81	427	77	3	11	11	47 927	1 683	99	7 265
MěK Tábor	97	136	307	178	3	14	19	42 148	2 391	192	24 897
MěK Třeboň	14	16	10	81	0	8	5	9 037	755	58	2 940
Celkem	582	665	2 759	1 200	20	76	92	343 395	18 210	1 519	127 371

Současné zajištění regionálních funkcí v jednotlivých regionech Jihočeského kraje:

Region České Budějovice

- zajišťuje Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 17 (+7 poboček)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 90 (+19 poboček)
- počet metodických pracovníků: 2,5

Region Český Krumlov

- zajišťuje Městská knihovna v Českém Krumlově
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 10 (+5 poboček)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 30 (+3 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 1

Region Dačice

- zajišťuje Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 17 (+4 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 0,75
-

Region Jindřichův Hradec

- zajišťuje Městská knihovna Jindřichův Hradec
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 10 (+1 pobočka)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 50 (+4 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 2

Region Milevsko

- zajišťuje Městská knihovna v Milevsku
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 2 (+1 pobočka)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 16 (+ 2 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 0,75

Region Písek

- zajišťuje Městská knihovna Písek
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 6 (+5 poboček)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 45 (+4 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 2

Region Prachatice

- zajišťuje Městská knihovna Prachatice
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 10
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 39
- počet metodických pracovníků: 1

Region Strakonice

- zajišťuje Šmidingerova knihovna Strakonice
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 9
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 67 (+1 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 2

Region Tábor

- zajišťuje Městská knihovna Tábor
- počet obsluhovaných profesionálních knihoven: 13 (+ 10 poboček)
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 63 (+ 12 poboček)
- počet metodických pracovníků: 3,8

Region Třeboň

- zajišťuje Městská knihovna Třeboň
- počet obsluhovaných neprofesionálních knihoven: 12 (+ 2 pobočky)
- počet metodických pracovníků: 0,4

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány a rozbor

JVK a jí pověřené knihovny poskytují metodickou pomoc formou konzultací a metodických návštěv základním knihovnám svých regionů a jejich zřizovatelům, a to ze všech oborů knihovnické a informační činnosti. Zároveň informují o novinkách v oboru a pomáhají při zlepšování podmínek poskytování veřejných knihovnických služeb, při změnách AKS, rozšiřování on-line služeb, rekonstrukcích a úpravách knihoven.

JVK i pověřené knihovny pomáhaly s přípravou žádostí o dotace, které podporují rozvoj knihovnických služeb, např. VISK či Knihovna 21. století. V rámci dotačního programu VISK3 pokračuje automatizace neprofí knihoven, zlepšuje se technické vybavení a rozšiřuje se využití on-line služeb. Program Knihovna 21. století pomáhá se zlepšováním služeb knihoven pro handicapované návštěvníky a s podporou kulturní a vzdělávací činnosti. Knihovny dále mohou využít i dotační programy Jihočeského kraje na podporu kulturních aktivit či dotace z jiných zdrojů (např. MAS, IROP, PNO, Program obnovy venkova).

Standard regionálních funkcí stanoví u této služby metodickou návštěvu obsluhované knihovny minimálně jednou ročně, konzultace dle potřeby průběžně. **V roce 2024 bylo metodických návštěv 1 200, o 21 méně než v předchozím roce, což jsou průměrně 2,1 návštěvy na knihovnu regionu.** Počet konzultací, tj. pomoci s problémy knihovny, rady pro provoz, seznamování s novinkami, zodpovídání dotazů a podobně, je trvale vysoký. **V roce 2024 bylo poskytnuto 2 759 konzultací (v roce 2023 2 792), tj. 4,7 konzultací na knihovnu.** Každá obsluhovaná knihovna má možnost zeptat se na cokoli, co souvisí s provozem knihovny, techniky či internetu.

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2024	Počet konzultací	Počet konzultací na knihovnu	Počet metodických návštěv	Počet metodických návštěv na knihovnu
JVK České Budějovice	130	546	4,2	224	1,7
MěK v Českém Krumlově	48	182	3,8	201	4,2
KMM Dačice	21	136	6,5	43	2,0
MěK Jindřichův Hradec	65	397	6,1	143	2,2
MěK v Milevsku	21	165	7,9	35	1,7
MěK Písek	60	403	6,7	97	1,6
MěK Prachatice	49	186	3,8	121	2,5
ŠK Strakonice	77	427	5,5	77	1,0
MěK Tábor	97	307	3,2	178	1,8
MěK Třeboň	14	10	0,7	81	5,8
Celkem	582	2759	4,7	1200	2,1

Statistika knihovnických činností

JVK i všechny pověřené knihovny poskytovaly metodickou pomoc při sběru statistických dat základních knihoven a zpracovaly statistické výkazy na úrovni svých regionů jak v tištěné, tak elektronické podobě ve statistickém programu StatExcel a do webového formuláře NIPOSu. Pokud obec zřizuje knihovnu s pobočkami, metodičky zpracovávají souhrnný výkaz za celou obec. Statistické výkazy potom metodičky předaly do JVK na zpracování na krajské úrovni. Zpracovaných statistických výkazů je více než obsluhovaných knihoven, protože jsou zpracovány

výkazy i za knihovny, které v roce 2024 nepracovaly, nebyly zaevidované nebo byly zrušeny, za pobočky a souhrnné výkazy za jednotlivé regiony. Statistické ukazatele jsou dále používány pro hodnocení knihoven např. při naplňování standardů veřejných knihovnických a informačních služeb, při jednání se zřizovateli knihoven, při benchmarkingu apod.

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2024	Počet statistik
JVK České Budějovice	130	147
MěK v Českém Krumlově	48	53
KMM Dačice	21	23
MěK Jindřichův Hradec	65	69
MěK v Milevsku	21	24
MěK Písek	60	63
MěK Prachatice	49	53
ŠK Strakonice	77	81
MěK Tábor	97	136
MěK Třeboň	14	16
Celkem	582	665

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

V regionech, kde mají profi knihovny, pořádají pravidelné porady především pro ně. V regionech, kde jsou pouze neprofi knihovny se více vyřizuje při metodických návštěvách nebo konzultacích, porady se pořádají sporadicky.

Stoupl počet pořádaných vzdělávacích akcí. V mnoha knihovnách se změnili knihovníci, mění se automatizované knihovní systémy, do regionálních knihovnických systémů se zapojují další knihovny. Tři regiony, Dačice, Prachatice, Tábor, vydávají pro knihovníky zpravodaje. **Standard dvou porad pro knihovny s profesionálními pracovníky a nabídky vzdělávání v rozsahu 48 hodin pro profesionální knihovny a 8 hodin pro neprofesionální knihovny v roce 2024 byl naplněn.**

Bylo uskutečněno 84 vzdělávacích akcí v pověřených knihovnách, dalších 30 akcí nabídla JVK v rámci krajských regionálních funkcí. V roce 2024 byl Jihočeskou vědeckou knihovnou pořádán e-learningový kurz Minimum obecního knihovníka Jihočeského kraje v rozsahu 30 vyučovacích hodin, který úspěšně absolvovalo 38 knihovníků kraje. Mnoho školení se pořádá v knihovnickém prostředí také on-line, takže jihočeští knihovníci mohou využívat i nabídku dalších vzdělávacích akcí pořádaných on-line knihovnami mimo náš region.

Metodici nejen pořádají školení, ale také mohou vyjízdit pomáhat s kulturními, vzdělávacími či komunitními akcemi přímo do knihoven, těchto akcí proběhlo v roce 2024 celkem 15. Tato praktická podpora pomůže především u neprofi knihoven.

Další informace o knihovnách v jednotlivých regionech a o novinkách, změnách, aktuální situaci bývají zveřejňovány na webech knihoven poskytujících regionální funkce.

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích:

https://www.cbvk.cz/pro_knihovny.html

Městská knihovna v Českém Krumlově:

https://www.knih-ck.cz/cz/knihovna_noviny_z_regionu/

Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice:

<https://www.mkdac.cz/knihovna/obecni-knihovny/>

Městská knihovna Jindřichův Hradec:

<https://www.knihjh.cz/?p=stranka&id=7&typ=proknihovny>

Městská knihovna v Milevsku:

<https://www.knihmil.cz/regionalni-sluzby>

Městská knihovna Písek:

<https://www.knih-pi.cz/regionalni-sluzby/>

Městská knihovna Prachatice:

<https://www.knih-pt.cz/rskis/d-1040/p1=1068>

Šmidingerova knihovna Strakonice:

<http://www.knihovnystrakonicka.strakonice.eu/>

Městská knihovna Tábor:

<https://www.knihovnatabor.cz/regionalni-sluzby#/>

Městská knihovna Třeboň:

<https://www.knihovnatrebon.cz/regionalni-sluzby/>

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2024	Počet porad	Počet školení	Praktická pomoc s akcemi
JVK České Budějovice	130	2	1	0
MěK v Českém Krumlově	48	3	11	7
KMM Dačice	21	0	2	3
MěK Jindřichův Hradec	65	3	10	2
MěK v Milevsku	21	2	9	1
MěK Písek	60	2	8	0
MěK Prachatice	49	2	8	0
ŠK Strakonice	77	3	11	2
MěK Tábor	97	3	14	0
MěK Třeboň	14	0	8	0
Celkem	582	20	82	15

Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

JVK i všechny jí pověřené knihovny budují výměnné fondy knih a dalších dokumentů. Poskytují z něj knihovnám svého regionu výměnné soubory. Na doplňování výměnných fondů bylo v roce 2024 použito **25 %** z celkové dotace na regionální funkce. Na nákup výměnných fondů bylo věnováno **4 745 948,06 Kč** (v roce 2023 4 305 708,34 Kč). Kromě tištěných knih se do výměnných fondů nakupují také audioknihy, společenské hry nebo periodika. Při nákupu svazků do výměnných souborů se využívá výhodných rabatů od prodejců, takže cena za svazek bývá nižší než při běžném nákupu v knihkupectví. **V roce 2024 bylo nakoupeno 18 200 svazků** (v roce 2023 16 266 svazků). Všechny knihy nakoupené z dotace jsou označeny razítkem: Hrazeno z dotace Jihočeského kraje. Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice část výměnného fondu doplňuje z příspěvku obcí zřizujících obsluhované knihovny (40 000,-).

Pověřená knihovna	Přírůstek výměnného fondu	Nákup výměnného fondu	Náklady na jeden svazek
JVK České Budějovice	3 627	869 135,62	239,63
MěK v Českém Krumlově	2 257	560 000,00	248,12
KMM Dačice	484	85 112,00	175,85
MěK Jindřichův Hradec	2 699	742 554,67	275,12
MěK v Milevsku	496	115 165,72	232,19
MěK Písek	2 075	569 978,00	274,69
MěK Prachatice	1 743	492 299,40	282,44
ŠK Strakonice	1 683	489 731,00	290,99
MěK Tábor	2 381	646 504,70	271,53
MěK Třeboň	755	175 467,00	232,41
Celkem	18 200	4 745 948,11	260,77

Cirkulaci souborů zajišťuje částečně JVK a pověřené knihovny, částečně i zřizovatelé či knihovníci základních knihoven. O tuto službu je mezi obsluhovanými knihovnami asi největší zájem, je to také nejviditelnější efekt poskytování regionálních funkcí. Je to zároveň i ekonomické, takto se i v nejmenších knihovnách, které nemají od zřizovatelů finance na doplňování vlastního fondu, dostanou čtenáři k novinkám a zároveň se každý svazek z fondu půjčí vícekrát ve více knihovnách. Přesto se najdou knihovny, které o půjčování souborů zájem nemají. Jsou to buď knihovny, které mají dostatečný nákup knih nebo knihovny, které stagnují nebo aktuálně nepracují. Podle podmínek regionů a zájmu obsluhovaných knihoven se půjčují buď menší soubory častěji měněné anebo soubory větší, ale půjčené např. na celý rok. **V roce 2024 bylo půjčeno 1 519 souborů** (v roce 2023 bylo půjčeno 1 458 souborů) **obsahujících 127 371 svazků** (v roce 2022 to bylo 126 819 svazků) **v hodnotě 36 762 360,- Kč.**

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2024	Počet souborů	Počet souborů na knihovnu	Počet svazků v nich	Počet svazků na soubor	Hodnota svazků půjčených v souborech	Počet svazků na knihovnu
JVK České Budějovice	130	213	1,6	35 653	167	10 100 012	274
MěK v Českém Krumlově	48	180	3,8	14 468	80	4 350 415	301
KMM Dačice	21	47	2,2	4 639	99	1 202 200	221
MěK Jindřichův Hradec	65	225	3,5	11 630	52	3 856 413	179
MěK v Milevsku	21	152	7,2	4 399	29	1 164 344	209
MěK Písek	60	229	3,8	13 484	59	4 167 257	225
MěK Prachatice	49	124	2,5	7 996	64	2 517 484	163
ŠK Strakonice	77	99	1,3	7 265	73	1 962 322	94
MěK Tábor	97	192	2,0	24 897	130	6 207 113	257
MěK Třeboň	14	58	4,1	2 940	51	1 234 800	210
Celkem	582	1 519	2,6	127 371	804	36 762 360	219

U této funkce standard předpokládá nejméně dva soubory o obsahu 60 svazků na knihovnu ročně, tedy 120 svazků půjčených do každé knihovny ročně. **Standard 120 svazků ročně do každé knihovny je překročen ve všech pověřených knihovnách kromě Strakonicka.** V regionu Strakonice obsluhované knihovny dostávají větší soubory a nechtějí je měnit tak často. **V průměru bylo půjčeno 2,6 souborů na knihovnu a 219 svazků ročně.**

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů

Fyzické revize knihovnických fondů jsou záležitostí zřizovatelů (provozovatelů) knihoven v periodě stanovené knihovním zákonem. JVK i všechny pověřené knihovny nabízejí pomoc při revizi a aktualizaci podle zájmu a potřeb jednotlivých základních knihoven. **Standardem je pomoc při revizi tak, aby nejméně během pěti let byla provedena revize ve všech základních knihovnách.** Některé obce provádějí revizi ve zřizovaných knihovnách samy, a tak se tento údaj neodrazí ve statistických ukazatelích za výkon regionálních funkcí. Aktualizace by se měla provádět průběžně, ale provádí se především při zpracovávání fondů do automatizovaného knihovnického systému, při změně knihovníka nebo při úpravách řazení fondu (např. změny v MDT, stěhování knihovny apod.). Aktualizace fondů knihoven je důležitá, návštěvníci si mnohem raději vybírají mezi novinkami než mezi zastaralými knihami. Při aktualizaci metodici také pomáhají s probíráním darovaných knih, kde jen část bývá vhodná k zařazení do fondu knihoven.

Pověřená knihovna	Počet obsluhovaných knihoven s pobočkami k 31.12.2024	Pomoc při aktualizaci a revizi
JVK České Budějovice	130	20
MěK v Českém Krumlově	48	16
KMM Dačice	21	6
MěK Jindřichův Hradec	65	8
MěK v Milevsku	21	7
MěK Písek	60	8
MěK Prachatice	49	10
ŠK Strakonice	77	11
MěK Tábor	97	19
MěK Třeboň	14	10
Celkem	582	115

Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce

Tato služba musí vycházet především ze zájmu zřizovatelů knihoven. V Jihočeském kraji není poskytována plošně, poskytuje se podle zavedených zvyklostí a na základě zájmu v pověřených městských knihovnách v Dačicích, Jindřichově Hradci, Písku, Táboře a Třeboni. Městská knihovna Písek a Městská knihovna Třeboň knihy z prostředků obcí nenakupuje, pouze pro obsluhované knihovny knihy zpracovává. JVK se zahájením provozu regionálního automatizovaného knihovního systému pomáhá připojovaným knihovnám se zpracováním jejich knižního fondu, aby se zrychlila a zkvalitnila katalogizace jejich fondů. Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice a Městská knihovna Tábor knihy z prostředků obcí kupuje i zpracovává. Městská knihovna Jindřichův Hradec provozuje distribuční středisko, ve kterém sdružuje finance od obsluhovaných knihoven, nakupuje pro ně a knihy také zpracovává. Navíc zpracovává i některé dary pro knihovny, proto je zpracovaných víc knih než nakoupených. V regionu Dačice zřizovatelé knihoven přispívají také na tvorbu výměnných fondů.

Pověřená knihovna	Počet obslužených knihoven	Počet nakoupených knihovních jednotek	Počet zpracovaných knihovních jednotek
JVK České Budějovice	38	0	1 308
KMM Dačice	20	132	132
MěK Jindřichův Hradec	37	1 286	1 956
MěK Písek	8	0	293
MěK Tábor	12	33	382
MěK Třeboň	8	321	321

Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

Kromě vzdělávací a poradenské činnosti patří k práci metodika také praktická podpora. Znamená to např. pomoc se stěhováním, zapojením do automatizovaného systému, revizí, ale také pomoc s přípravou či provedením kulturních a vzdělávacích akcí. V rámci vzdělávání se metodici snaží nabídnout inspiraci pro pořádání těchto akcí, ale mohou také přijet přímo do knihoven a tam akci uspořádat. To se zatím nejvíce podvedlo ve Šmidingerově knihovně Strakonice. Její metodička už několik let pořádá aktivity v knihovnách regionu, chystá vzdělávací akce pro knihovníky a loni dokonce nabídla přehled několika lekcí pro nejmenší.

Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)

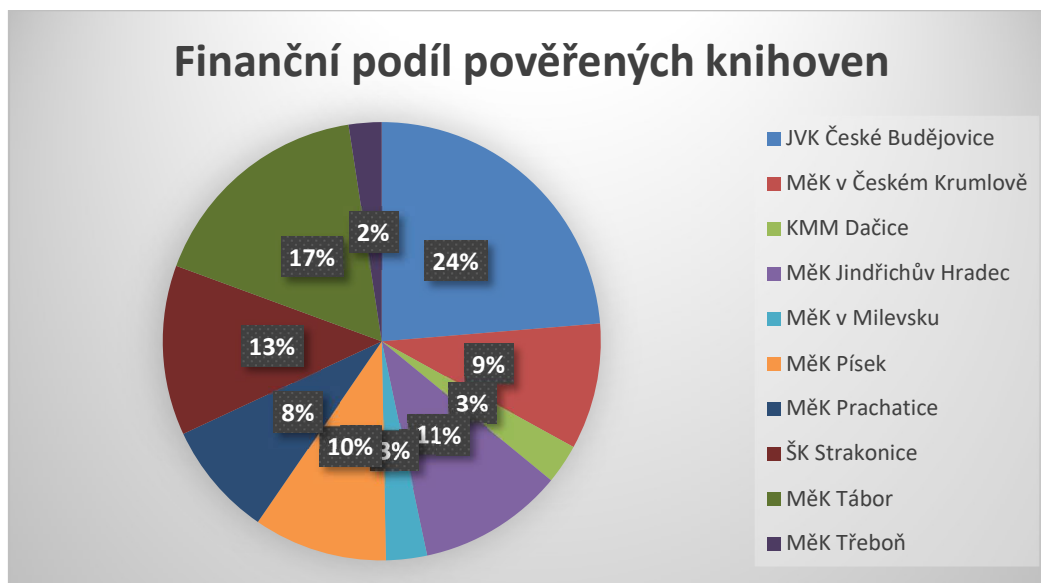
Počet servisních akcí v knihovnách souvisí s provozem automatizovaného regionálního knihovního systému. Počet knihoven zapojených do REKS vyjadřuje, pro kolik knihoven regionu zajišťuje pověřená knihovna provoz automatizovaného regionálního systému. V roce 2018 zahájila provoz automatizovaného regionálního knihovního systému Jihočeská vědecká knihovna pro knihovny regionu České Budějovice, v roce 2019 Městská knihovna Třeboň, v roce 2021 Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice. Možnost zapojit obsluhované knihovny do regionálního automatizovaného knihovního systému tak již nabízejí všechny knihovny poskytující regionální služby, počet zapojených knihoven každoročně stoupá, v roce 2024 jich bylo již 283, tedy o 20 víc než v předcházejícím roce. Nejvíce jich nyní přibývá v regionu České Budějovice, které postupně zapojuje do systému ARL REGKS obsluhované knihovny. Metodici pomáhají v knihovnách s instalací a nastavením AKS, počítače v knihovnách spravuje správce sítě zřizovatele. V některých případech tuto službu na vyžádání poskytne také pracovník knihovny poskytující regionální funkce.

Pověřená knihovna	Počet knihoven zapojených do REKS	Počet servisních akcí
JVK České Budějovice	57	50
MěK v Českém Krumlově	36	22
KMM Dačice	11	5
MěK Jindřichův Hradec	44	51
MěK v Milevsku	17	5
MěK Písek	34	18
MěK Prachatice	27	12
ŠK Strakonice	9	38
MěK Tábor	40	10
MěK Třeboň	8	12
Celkem	283	223

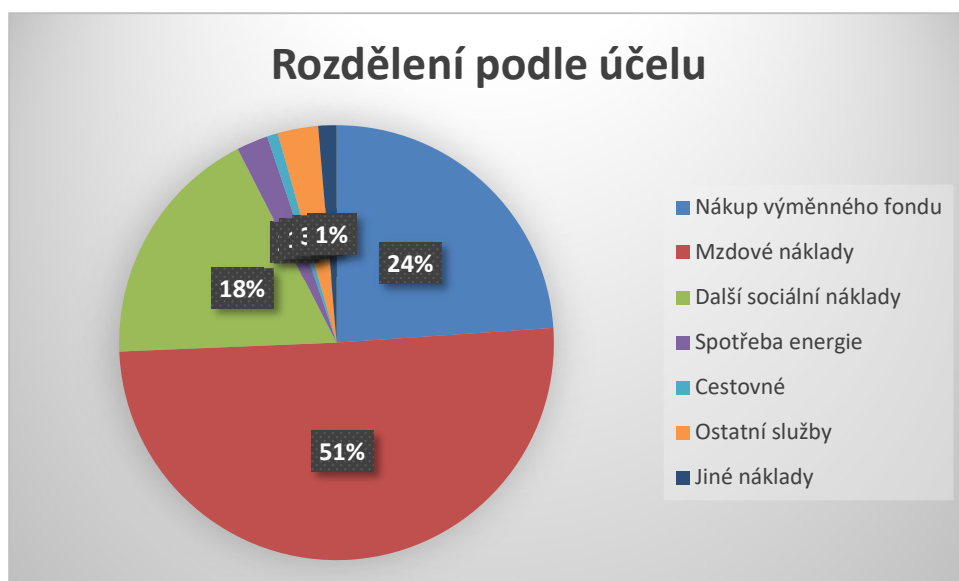
Finanční a personální zajištění regionálních funkcí

V roce 2024 bylo poskytování regionálních funkcí základním knihovnám finančně hrazeno Jihočeským krajem. Částka v roce 2024 činila 19 000 000,- Kč. Spoluúčast knihoven vykonávajících regionální funkce činila 273 848,99 Kč, nejvyšší částkou z této spoluúčasti je dorovnávání platů pracovníků poskytujícím regionální služby ve Šmidingerově knihovně ve Strakoncích (110 384,-).

Knihovna Matěje Mikšíčka Dačice navíc nakupuje knihy do výměnného fondu také z prostředků získaných od obcí (40 000,- Kč).

Pověřená knihovna	Nákup výměnného fondu	Mzdové náklady	Další sociální náklady	Spotřeba energie	Cestovné	Ostatní služby	Jiné náklady	Celkem
JVK České Budějovice	869 135,62	2 630 000,00	915 235,00	0,00	29 260,00	63 750,00	22 619,38	4 530 000
MěK v Českém Krumlově	560 000,00	790 000,00	257 000,00	61 000,00	22 000,00	32 000,00	48 000,00	1 770 000
KMM Dačice	85 112,00	326 968,00	113 786,00	7 507,00	5 432,00	4 580,00	12 615,00	556 000
MěK Jindřichův Hradec	742 554,67	810 000,00	281 533,00	40 000,00	41 844,00	118 104,33	2 964,00	2 037 000
MěK v Milevsku	115 165,72	287 000,00	100 000,00	52 000,00	7 500,00	10 500,00	1 834,28	574 000
MěK Písek	569 978,00	851 639,00	287 327,00	50 560,27	2 278,00	59 794,18	52 423,55	1 874 000
MěK Prachatice	492 299,35	706 000,00	261 610,00	52 000,00	15 566,00	54 952,06	25 572,59	1 608 000
ŠK Strakonice	489 731,00	1 200 000,00	469 055,00	120 000,00	9 413,00	51 689,00	27 112,00	2 367 000
MěK Tábor	646 504,70	1 658 000,00	588 176,00	130 647,42	27 288,00	145 972,84	25 411,04	3 222 000
MěK Třeboň	175 467,00	175 670,00	61 101,00	0,00	446,00	17 372,06	31 943,94	462 000
Celkem	4 745 948,06	9 435 277,00	3 334 823,00	513 714,69	161 027,00	558 714,47	250 495,78	19 000 000

JVK zajišťuje regionální funkce pro celý Jihočeský kraj a zároveň pro českobudějovický region. Tomu odpovídá nejvyšší počet úvazků pracovníků zajišťujících regionální funkce a nejvyšší mzdové náklady.

* Šmidingerova knihovna Strakonice dorovnávala mzdové náklady ze svého rozpočtu, v roce 2024 částkou 82 499,- (průměrné mzdové náklady poté u Šmidingerovy knihovny stoupnou na 35 624,97 Kč).

V Českých Budějovicích, 14.1.2025

Jihočeská vědecká knihovna, oddělení regionálních služeb